

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 Febr. 1878, kl. 7 e. m.

Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 3, i anledning af väckt motion om underdånig skrifvelse rörande skyldighet för Statistiska Centralbyrån att utgifva aflöningsstatistik för riket.

Med erinran derom att, i mån som statistiken kan fullkomnas och göras tillförlitlig, man deruti eger material till ledning för bedömandet så väl af behovet utaf förändringar uti lagstiftning och beskattning, som ock af verkningarne utaf tilltänkta förändringar, har Herr *Ola Andersson* i motion N:o 154, som blifvit till Utskottet hänvisad, trott sig uti vår allmänna statistik böra påpeka en lucka, som han anser ju förr desto hellre böra fyllas, i det att, nemligen, när Riksdagen ena året förelägges förslag till reglering af arbeten och löner vid ett embetsverk eller en corps, ett annat år vid en annan, ett år beslutar nya tjänstebefattningar eller nya anordningar här, ett annat år der, man saknar tillfälle att kunna öfverskåda det hela och göra de jemförelser, som för ärendets behöriga pröfning äro af nöden, och sålunda äfventyrar att begå misstag så i ena som andra afseendet, hvilka vanligen ej kunna rättas utan ytterligare, och ofta rätt känbara, utgifter för statsverket. Motionären anser derfore, att en fullständig och specifik aflöningsstatistik, upptagande, med lämplig anordning och fördelning allt hvad både staten, kyrkan och kommunerna betala i aflöningar, arfvoden och andra förmåner, äfvensom pensioner och pensionsafgifter, samt tjänsternas antal och benämning, skulle hafva ett rätt stort värde. Man skulle derigenom om ej hvarje, så åtminstone hvart tredje år äfven kunna se hvad landet särskildt i detta afseende

kostar på förvaltning, lagskipning, religionsvård och undervisning m. m., samt göra jemförelse med andra länder, antingen inom särskilda grenar eller i sin helhet i förhållande t. ex. till folkmängden, hvarförutan kommunerna blefve i tillfälle att vid ordnandet af sina angelägenheter sins emellan anställa jemförelser. Sedan motionären i det följande lemnat några antydningar i afseende å sättet att bearbeta denna statistik för att underlätta jemförelserna, hemställer han, "att Riksdagen må i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes anbefalla Statistiska Centralbyrån att utgifva en fullständig och specifik aflöningsstatistik för hela riket, på sätt här ofvan blifvit närmare antydt, samt bemyndiga samma embetsverk att från alla vederbörande infordra härför erforderliga uppgifter".

Utan tvifvel förtjenar detta förslag mycken uppmärksamhet, hvarföre Utskottet ock velat förorda detsammans antagande oförändradt, om ej förhållandet vore, dels att Statistiska Centralbyrån redan är i hög grad med arbete öfverhopad, och dels att motionens bifallande oförändrad skulle hafva till påföljd en tillökning i byråns göromål af ganska betydlig omfattning. Det kunde derföre vara skäl att undersöka, huruvida det vore lämpligt och utan betydligare arbete möjligt att, till en början, inskränka förslaget derhän, att aflöningsstatistiken endast komme att redogöra för aflöningsförhållandena beträffande statens tjänstemän. Hufvudändamålet för denna del af aflöningsstatistiken skulle, enligt hvad motionären äfven antager, vara att bereda lättnad och öfversigt i fråga om reglering af arbeten och löner vid embetsverk och corpser. Då emellertid dylik reglering för de allra flesta militära, ecklesiastika och civila tjänster redan egt rum, så att ganska få ännu torde oreglerade återstå, samt äfven dessa senare sannolikt medhunnits få reglerade innan med aflöningsstatistiken hunnits så långt, att densamma väsentligen i detta hänseende kunde blifva vägläddande i den närmaste tiden; så har Utskottet ansett att, åtminstone för det närvarande, någon inskränkning i förslaget, på sätt nyss antyddes, icke borde sättas i fråga. Möjligt är dock att, för minskning i arbete och kostnad, när förslaget en gång kommer till utförande, inskränkning i andra delar skulle kunna ske, derom dock endast den i statistiken mera hemmastadda torde kunna med större säkerhet sig yttra.

Då på grund af hvad Utskottet här anfört, det torde vara otvifvelaktigt att, om Riksdagen till Kongl. Maj:t aflåter skrifvelse af det innehåll, som motionären föreslagit, och Kongl. Maj:t skulle, i enlighet med den framställda begäran, anbefalla Statistiska Centralbyrån att fullständigt bearbeta aflöningsstatistiken i hela dess vidd, närmaste följden deraf blifver en framställning till Riksdagen att för ändamålet

lemnna erforderliga, säkerligen rätt betydliga medel, så torde försigtigheten bjuda att, innan denna begäran framställes, man förskaffar sig upplysning, såväl om det omfång, som åt aflöningsstatistiken borde gifvas, som om den kostnad som för dess bearbetande erfordras, på det Riksdagen må komma i tillfälle att förut pröfva saken i såväl ena som andra hänseendet. Då dessförutom någon synnerlig brådska med ärendets afgörande icke synes vara förhanden, föranlåtes Utskottet hemställa, att Riksdagen måtte på det sätt bifalla Herr Ola Anderssons motion,

att Riksdagen hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhåller, att Kongl. Maj:t täcktes anbefalla Statistiska Centralbyrån afgifva förslag till fullständig och specifik aflöningsstatistik för hela riket, till den omfattning som kan anses erforderlig, hvarefter Riksdagen torde få motse nådig framställning härom jemte uppgift på den kostnad som för statistikens bearbetande blifver nödig, i händelse arbetet icke kan ske med de krafter, som redan äro disponibla.

Stockholm den 22 Februari 1878.

På Utskottets vägnar:

ADOLF HELANDER.